Lietas Nr. C31465213
Lietas arhīva Nr. C-0823-14/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā, 2014.gada 27.augustā

Jūrmalas pilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese B.Horuna,

ar tiesas sēdes sekretāri I.Šumsku – Krūmiņu un tulkam M.Linnikai,

piedaloties atbildētājiem – /pers. A/ un /pers. B/, to pilnvarotajam pārstāvim /pers. T/,

izskatot atklātā tiesas sēdē civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ par parāda piedziņu, konstatēja

Aprakstošā daļa

2013.gada 4.novembrī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā ierosināta civillieta prasītāja AS „SEB banka" (turpmāk - prasītāja) prasībā pret /pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ (turpmāk - atbildētāji) par parāda piedziņu. Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1278., 1319., 1651., 1662., 1692., 1698., 1699, 1716., 1717., 1753., 1756., 1757 .,1759., 1760., 1934. un 1943.pantu un Civilprocesa likuma 127. - 130. un 195.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas /pers. A/ aizdevuma parādu LVL 50 788,40 un tiesas izdevumus. Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, parādu LVL 50 788,40 un tiesas izdevumus, piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/ un /pers. D/. Bez tā, prasītāja lūdz noteikt pēdējās tiesības saņemto likumiskos 6% gadā no parāda summas LVL 50 78,40 apmērā ik mēnesi līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2008.gada 25.februārī noslēgto Kredīta līgumu Nr.RI08019 un tā grozījumiem (turpmāk - Līgums) prasītāja izsniedza atbildētājai /pers. A/ aizdevumu EUR 94 300,00 apmērā. Aizdevums tika izsniegts, nosakot, ka: aizņēmējs atmaksās aizdevumu pa daļām, katru mēnesī, iemaksājot Līgumā noteikto summu, kas tiek novirzīta pamatsummas daļējai atmaksai un procentu samaksai; katru mēnesi maksās aizdevuma procentus pēc mainīgas procentu likmes un par maksājumu termiņa kavējumu Aizņēmējs apņemas maksāt līgumsodu - 36% gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu. Saskaņā ar 2008.gada 25.februārī noslēgto Ķīlas (hipotēkas) līgumu

Nr.RI08019/H-1 atbildētāja /pers. A/ ieķīlāja par labu prasītājai nekustamo īpašumu /adrese A/. Prasītājas ķīlas tiesības nostiprinātas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/. Saskaņā ar 2008.gada 25.februārī noslēgto Ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.RI08019/H-3 atbildētājs /pers. B/ ieķīlāja par labu prasītājai nekustamo īpašumu /adrese B/. Prasītājas ķīlas tiesības nostiprinātas Stopiņu novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/. Saskaņā ar 2008.gada 28.martā noslēgto Galvojuma līgumu Nr.RI08019/G-1 starp prasītāju un /pers. B/, pēdējais uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks (/pers. A/) atbildēt Kreditoram par parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma, tajā skaitā bez nosacījumiem veikt pieprasītās summas vai summu kapitāla parāda, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus maksājumu samaksu. Saskaņā ar 2008.gada 28.martā noslēgto Galvojuma līgumu Nr.RJ08019/G-2starp prasītāju un /pers. D/, pēdējais uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks (/pers. A/) atbildēt Kreditoram par parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma, tajā skaitā bez nosacījumiem veikt pieprasītās summas vai summu kapitāla parāda, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus maksājumu samaksu.

Prasītāja norāda, ka atbildētāja /pers. A/ ar kavējumiem pildīja saistības, kas izriet no Līguma, līdz 2011.gada maijam. Ar 2011.gada jūniju atbildētāja pilnīgi pārtraukusi pildīt saistības, kas paredzētas Kredīta līgumā. Tā kā pamatsummas un procentu maksājumi tika kavēti no 2011.gada jūnija un pamatojoties uz Kredīta līguma 2.daļas 20.3. un 20.5.1.punktiem, kas paredz bankas tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, pārceļot Aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu, ja banka ir konstatējusi, ka Aizņēmējs ilgāk par 30 kalendārām dienām nokavējis kādu ar Līgumu noteikto Aizdevuma pamatsummas maksājumu termiņu, vai aizdevuma procentu samaksas termiņu, prasītāja 2013.gada 3.aprīlī nosūtīja atbildētājiem Paziņojumu par atkāpšanos no Kredīta līguma, aizdevuma atmaksas beigu termiņa noteikšanu un parāda piedziņas uzsākšanu, nosakot aizdevuma atmaksas beigu termiņu 2013.gada 7.maiju un brīdinot atbildētājus par kredīta parāda piedziņas uzsākšanu. Neizpildot ar Līgumu uzņemtās saistības, atbildētāji ir parādā prasītājai EUR 72 265,38 (LVL 50788,40), un parādu veido: nesamaksātā pamatsumma LVL 43 403,67 (EUR 61 757,86); aizdevuma procenti LVL 3 696,78 (EUR 5 260,05); līgumsods par maksājumu termiņu kavējumu LVL 2 306,29 (EUR 3 281,55); likumiskie procenti 6% gadā LVL 1 381,66 (EUR 1 965,92).

2013.gada 12.decembrī tiesā saņemti atbildētāju /pers. A/ un /pers. E/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasība netiek atzīta pilnībā. Atbildētāji uzskata, ka prasītāja maldinājusi tiesu, iesniedzot nepatiesas ziņas. Uzskata, ka Banka nevar būt prasītāja šajā lietā, jo šim uzņēmumam nav prasījuma tiesību pret atbildētājiem, sakarā ar to, ka nav iesniegti pierādījumi lietā atbilstoši pastāvošajai likumdošanai. Prasītāja, kā pierādījumu aizdevuma izsniegšanas faktam, atsaucas uz aizdevuma līgumu un izdrukām no atbildētājai bankas konta. 2008.25.02. Aizdevuma līguma Nr.RI08019, kura 12.punkts paredzēja aizdevuma izsniegšanas noteikumus, bet no paša aizdevuma līguma teksta nav saprotama precīza aizdevuma izsniegšanas kārtība. No atbildētājas konta izdrukas nav saprotams, no kura prasītājas bankas konta tika pārskaitīts aizdevums. No bankas aprēķina redzams, ka banka nevis izsniegusi atbildētājai piešķirto aizdevumu, bet gan kreditējusi aizņēmēja kontu LV12UNLA0002000211205, kas nozīmē, ka banka vienlaicīgi debitējusi bankas aktīva posteņa uzskaites kontu „Kredīti izsniegtie".

Prasītājai 2008.gada 25.februārī piešķirtā aizdevuma izsniegšana atbildētājai jāpierāda nevis ar pušu noslēgto līguma punktiem, bet gan dokumentiem, kas apstiprina bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļu pārskaitījumu, no kāda konkrēta prasītājas bankas konta uz atbildētājas kontu prasītājas bankā, t.i. jāpierāda, ka bankas pasīvi tika palielināti, no kuras bankas un konkrēti no kura konta. Prasītāja nav tiesīga ignorēt Likuma „Par grāmatvedību" prasības un bez grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, kuri apstiprina Aizdevuma izmaksu vai pārskaitīšanu atbildētājas kontā, par vienīgo pierādījumu izmantot pušu parakstītās vienošanās, kuras bez dokumentāla pamata ir norādīts „it kā" izsniegtā aizdevuma apmērs. Ja kredītiestāde savā grāmatvedības atskaitē veic aktīvā bilancē ierakstu par izsniegtajiem kredītiem, tad kredītiestādei ir jābūt attaisnojošiem dokumentiem par naudas līdzekļu ienākšanu pašas bankas kontā, t.i., kontā, kuru kredītiestāde ir atvērusi, kā komerciestāde Latvijas Bankā vai citā Komercbankā Latvijā vai ārzemēs. Prasītājs tiesai nav iesniedzis atbilstoši pastāvošajai likumdošanai nevienu dokumentu, kas būtu noformēts kā grāmatvedības dokuments par izsniegtajiem kredītiem. No tiesā saņemtā prasītājas aizdevuma izsniegšanas aprēķina ir tikai redzams, ka atbildētāja no sava konta LV12UNLA0002000211205 ir sev izmaksājusi aizdevumu.

Atbildētājs/pers. D/ paskaidrojumus vai iebildumus par prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem tiesā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē atbildētāja /pers. A/ norādīja, ka prasību neatzīst par pamatotu un paskaidroja, bezskaidras naudas kredīts nav uzskatāms par kredītu. Kredīta līguma atsevišķi noteikumi netika izskaidroti. Vienam kredītam bija nepieciešamas trīs nekustamo īpašumu ķīlas. Banka, izsniedzot kredītu, zināja, ka būs krīze, taču banka tomēr izsniedza kredītu, par to nepaziņot atbildētājai, tādējādi nebrīdinot par turpmākām kredīta atmaksas grūtībām. Tāpat, banka varēja sadalīt kredītu, atbilstoši ieķīlātajam nekustamajam īpašumam. Kredīts tika maksāts, neskatoties uz to, ka vīrs periodiski bija bez darba. Pēc laika atbildētāja pati palika bez darba. Tādējādi, kredīta izmaksas nebija iespējams veikt. Tāpat, banka ņēma no atbildētājas bankas norēķina konta visus naudas līdzekļus. Atbildētājs/pers. D/ ir radinieks. Ēku uz zemes gabala bija paredzēts uzcelt gada laikā, taču naudas līdzekļu trūkuma dēļ tas nebija iespējams. Bankas izsniegto aizdevumu atbildētāja nesaņēma. Zemes gabala nekustamā īpašuma īpašnieks ir atbildētājs /pers. B/. Banka piedāvāja pārdot zemi, kas notika krīzes laikā. Tas būtu darīts, jo aizdevuma līgums zaudēja savu jēgu, t.k. banka paņēma visu naudu. Pēdējie maksājumi veikti 2011.gada maijā. Tika ieķīlāts nekustamais īpašums /adreses/. Pārdots dzīvoklis /adrese/. Krīzes laikā banka palielināja procentu likmi, jo tas bija bankai izdevīgi. Pirmo aizdevuma līgumu parakstīju, kas bija sastādīts, atbilstoši bankas darbinieka un atbildētājas saskaņotajam paraugam. Dokumentu bija ļoti daudz, to lasīšanai būtu nepieciešama diena. Uzticējos māklerim, kurš nodarbojās ar šo darījumu. Banka nebija gatava veikt līguma grozījumus.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ norādīja, ka prasību neatzīst par pamatotu. Pievienojas atbildētājas /pers. A/ sniegtajiem paskaidrojumiem. papildus norādīja, ka procentu likme bija divas reizes augstāka. Kad pirmo reizi bija iespēja pārdot dzīvokli par EUR 60 000, banka nedeva iespēju uzreiz to pārdot. Tādā veidā tika pazaudēti EUR 30 000, jo notika krasas izmaiņas nekustamo īpašumu pārdošanas jomā. /adrese/, novērtējums bija – EUR 60 000. Visas darbības ar banku tika veiktas kopā ar /pers. A/. Ir zemes gabala /adrese/ īpašnieks, uz kura šobrīd nekas neatrodas. Kredīta maksājumu saistības netiek pildītas kopš 2011.gada.

Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis neieradās. 2014.gada 8.augustā Jūrmalas pilsētas tiesā saņemts prasītājas iesniegums ar lūgumu skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes. Prasītāja norāda, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Uz tiesas sēdi atbildētājs /pers. D/ nav ieradies, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, aicinot atbildētāju uz tiesas sēdi ar publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" (154.lietas lapa), kā arī nosūtot tiesas pavēstu uz deklarētās dzīvesvietas adresi, taču tiesas pavēste saņemta atpakaļ tiesā ar pasta darbinieku norādi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Atbildētājs/pers. D/ par sevi un savas neierašanās attaisnojošiem iemesliem ziņas nav sniedzis, tiesā nav saņemts pēdējā lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Tiesa atzīst atbildētāja /pers. D/ neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu. Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}pantu uzskatāms, ka atbildētājām par tiesas sēdi ir paziņots.

Pie šādiem apstākļiem tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 59.panta pirmo daļu, 74.panta septītās daļas 1.punktu un 156.panta pirmo daļu un uzskata, ka lietas izskatīšana iespējama atbildētāja /pers. D/ klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudot civillietas materiālus, noklausoties atbildētāju paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu *tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā. (..)* No minētās likuma normas izriet, ka tiesai jātaisa spriedums tikai par likumā noteiktā kārtībā pieteiktajiem prasījumiem, kas sastāda prasības priekšmetu, un tikai tādā apjomā, kādā tie izspriesti tiesas sēdē, tiesai izskatot lietu pēc būtības. Tiesa var apspriest prasījumu pamatotību vai nepamatotību, ņemot vērā faktus un apstākļus, kurus puses norādījušas kā prasības vai iebildumu pamatu.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma*.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.* Šā likuma 1590.pants nosaka, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu (..).*

Ar 2008.gada 25.februāra Kredīta līgumu Nr.RI08019 (9. – 16.lietas lapa), tā 2008.gada 20.novembra (17. – 22.lietas lapa), 2009.gada 29.jūnija (23.lietas lapa), 2009.gada 24.novembra (24.lietas lapa) un 2010.gada 26.jūlija (25. – 31.lietas lapa) grozījumiem (turpmāk – Kredīta līgums) pierādīts, ka prasītāja izsniedza atbildētājai kredītu *euro* 94 300,00 apmērā, nekustamā īpašuma /adrese C/ iegādei, mājas projekta izstrādei un projekta iegādei. Kredīta atmaksas beigu datums noteikts 2031.gada 20.novembris.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 12.5.punktu *Aizdevums vai Aizdevuma daļa ir uzskatāma par izsniegtu Aizņēmējam, Kad Aizdevuma pamatsummu vai attiecīgo daļu no Aizdevuma pamatsummas SEB Unibanka ir ieskaitījusi Līguma 2.2.2.punktā norādītajā kontā.* Tiesas rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu, ka atbildētāja būtu apstrīdējusi apstrīdējis kredīta, tā summas izsniegšanu.

Ar 2008.gada 25.februāra Ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr.RI08019/H-3 (32. – 35.lietas lapa) (turpmāk – Ķīlas līgums) pierādīts, ka atbildētājs /pers. B/, kā ieķīlātājs, ieķīlāja prasītājai nekustamo īpašumu /adrese B/, lai nodrošinātu prasījumus, kas izriet no Kredīta līguma.

Saskaņā ar Ķīlas līguma 5.2.punktu puses pielīga, ka *Ķīlas ņēmējs realizē ķīlas tiesības, ja Parādnieks nav izpildījis kādu no savām saistībām, kas izriet no Pamatlīguma, t.i., iestājies Parāda samaksas termiņš un parāds nav dzēsts 30 (..) kalendāro dienu laikā. Puses apstiprina, ka ir vienojušās par visiem Līguma noteikumiem un Ķīlas ņēmējs realizēs savas ķīlas tiesības uz Nekustamo īpašumu, iepriekš nosūtot Ieķīlātājam paziņojumu Pamatlīgumā noteiktā kārtībā.*

Ar 2008.gada 28.marta Galvojuma līgumu Nr.RI08019/G-1 (40. – 42.lietas lapa) un Nr.RI08019/G-2 (43. – 45.lietas lapa) (turpmāk – Galvojuma līgums) pierādīts, ka prasītāja un atbildētājs /pers. B/ un /pers. D/, kā galvinieki, nodibinājuši līgumiskās attiecības saskaņā ar kurām, galvojuma līgums kalpo kā nodrošinājums saistībām, kas izriet no Kredīta līguma.

Saskaņā Galvojuma līguma 2.1.punktu *(..) Galvinieks bez nosacījumiem un neatsaucami uzņemas nedalīti kā pats Parādnieks atbildēt Kreditoram par Parādnieka parādu, kāds varētu rasties no Pamatlīguma, un apņemas izpildīt šādas saistības: 2.1.1. bez nosacījumiem veikt pieprasītās summas, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus prasījumu, kas izriet no Pamatlīguma, samaksu; 2.1.2. ja Parādnieks nepilda savas saistības Pamatlīgumā noteiktajos termiņos, samaksāt visu parāda summu (..)*

Galvojuma līguma 2.1.5.punktā noteikts, ka *(..) Galvinieks atsakās no galvinieka privilēģijas – prasījuma, lai Kreditors vispirms griežas pie galvenā parādnieka (Parādnieka).*

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu, *galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda*. Šā likuma 1698.pantā noteikts, *ka galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.*

Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, *kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.*

No Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas izdrukas (51. – 53.lietas lapa) redzams, ka nekustamā īpašuma /adrese C/ īpašnieks ir atbildētājs lietā – /pers. B/.

No Veiktajām kredīta izmaksām (71.lietas lapa) redzams, ka prasītāja veica aizdevuma summas samaksu atbildētājai /pers. A/, kas izriet no Kredīta līguma, 2008.gada 28.aprīlī *euro* - 73 500,00 apmērā un 2008.gada 10.maijā *euro* 20 800,00 apmērā.

Konta apskatā (72. – 74.lietas lapa) redzams, ka prasītāja veikusi kredīta izmaksu atbildētājai /pers. A/ 2008.gada 10.maijā *euro* 20 800,00 apmērā un 2008.gada 28.aprīlī *euro* - 73 500,00 apmērā.

Izrakstā par kredīta stāvokli uz 31.10.2013. (75.lietas lapa) redzama ar Kredīta līgumu saistīta informācija.

Lietas materiāliem pievienota Kredīta atmaksas no 25.02.2008. – 31.10.2013. (76. - 77.lietas lapa) izdruka, no kuras redzami atbildētājas /pers. A/ veiktie maksājumi, kas izriet no Kredīta līguma.

Savukārt no Kredītu atmaksas no 25.02.2008. – 31.10.2013. (78.lietas lapa) izdrukas redzams, ka atbildētāja /pers. A/ laika periodā no 2011.gada 27.jūnija līdz 2013.gada 29.aprīlim nav veikusi no Kredīta līguma izrietošās saistības.

Prasītāja 2013.gada 3.aprīļa paziņojums (79.lietas lapa), kas adresēts atbildētājiem apliecina, ka prasītāja vienpusēji atkāpjas no Kredīta līguma un aicina atbildētājus samaksāt parādu *euro* 69 634,76 apmērā, kā arī procentus un līgumsodu. Tāpat, prasītāja arī brīdina atbildētājus, ka parāda samaksas neveikšanas gadījumā, pēdējā to atgūs ar tiesas starpniecību. Paziņojuma izsniegšanu atbildētājiem /pers. A/ un /pers. B/ apliecina VAS „Latvijas pasts" Paziņojums par iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu (80.lietas lapa). Atbildētājam/pers. D/ sūtītais paziņojums saņemts atpakaļ ar VAS „Latvijas pasts" norādi „Beidzies glabāšanas laiks".

2014.gada 3.janvārī Jūrmalas pilsētas tiesā saņemts atbildētāja iesniegums par pierādījumu pievienošanu lietā (112. - 115.lietas lapa), kur atbildētājs lūdz pievienot lietai eksperta atzinumu par grāmatvedības ekspertīzi.

Civilprocesa likuma 121.panta pirmo daļu *ekspertīzi lietā tiesa nosaka pēc puses lūguma gadījumos, kad lietai nozīmīgu faktu noskaidrošanai nepieciešamas speciālas zināšanas (..).* Šā panta trešajā daļā noteikts, ka *lietas dalībniekiem ir tiesības iesniegt tiesai jautājumus, par kuriem, pēc viņu domām, ekspertam jādod atzinums. Jautājumus, kuros nepieciešams eksperta atzinums, nosaka tiesa. (..)* Ievērojot to, ka atbildētāja /pers. A/ nav pieteikusi ekspertīzi Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, tiesai nav pamata vērtēt to kā objektīvu pierādījumu, jo pretējā gadījumā būtu ierobežotas pušu līdztiesības princips, jo prasītājai nav bijis iespējams piedalīties jautājuma lemšanā par ekspertīzes noteikšanu, tādējādi nav garantētas pušu vienlīdzīgas tiesības strīda izskatīšanā.

No atbildētājas /pers. A/ 2013.gada 3.februāra iesnieguma (131. – 137.lietas lapa) prasītājai secināms, ka pēdējā, pamatojot savu lūgumu, lūdz izsniegt bankas attaisnojošus dokumentus par grāmatvedības aktīvu – pasīvu operāciju, kas apstiprina, ka prasītāja, pirms aizdot atbildētājai bezskaidru naudu *euro* 94 300,00 apmērā ir saņēmusi šo bezskaidru naudu, tās aizdošanai atbildētājai.

Tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos atbildētāja /pers. A/ norādīja, ka tai nebija pietiekami daudz laika iepazīties ar līguma noteikumiem, kas tiesas ieskatā vērtējams kritiski. Kredīta un Galvojuma līgumā noteikts, ka tas tiek noslēgti bez viltus, maldība un spaidiem. Civillikuma 1440.pantā noteikts, *lai tiesisks darījums būtu spēkā, nepietiek ar to vien, ka tā dalībnieki izteic savu gribu, bet ir vēl vajadzīgs, lai šī*

griba būtu radusies brīvi - bez maldības, viltus vai spaidiem. Savukārt Ķīlas līgumā atbildētāja /pers. A/, kā atbildētāja /pers. B/ laulātā, ar savu parakstu apliecināja, ka ir iepazinusies ar līgumu.

Kā norādīts 2013.gada 5.decembra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas atziņā (lietā Nr.PAC-0436-13) *juridiskajā literatūrā norādīts, ka vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R.: Mans Īpašums, 40.lpp).*

Civilprocesa likuma 1431.pants nosaka, ka *akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.*

Tiesai nav iesniegti pierādījumi apstāklim, ka atbildētāji, kopš tiesisko attiecību nodibināšanas brīža ar prasītāju, t.i., 2008.gada 25.februāra, būtu apstrīdējuši Kredīta, Ķīlas un Galvojuma līgumus vai snieguši iebildes šajā sakarā. Tikai pēc prasītājas izteiktās prasības par līgumsaistību neizpildi, atbildētāji /pers. A/ un /pers. B/ cēla iebildes par noslēgtajiem līgumiem. Tāpat, tiesas ieskatā, ņemot aizdevumu prasījuma summas apmērā, personai būtu vislielākajā mērā skrupulozi jāizvērtē līguma noteikumi, jo iespējamu līgumsaistību neizpildes gadījumā, tas ne tikai radīs tiesiskas sekas kā parādniekam, bet arī negatīvu kredītvēsturi. Tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos atbildētāja /pers. A/ atzina, ka pēdējās bankas norēķinu kontā tika ieskaitīta aizdevuma summa, taču pēc mirkļa apdomas atbildētāja izteica pretēju viedokli. Minētais, tiesas ieskatā, netieši liecina par to, ka atbildētāja /pers. A/ apzinājās veidu, kādā tiek izmaksāta aizdevuma summa, secīgi tas pēdējai tika izskaidrots. Tādējādi tiesa konstatē, ka atbildētājai /pers. A/, noslēdzot Kredīta līgumu un /pers. B/ – Ķīlas līgumu, to noteikumi un sekas saistību neizpildes gadījumā bija saprotami. Tiesa Kredīta, Ķīlas un Galvojuma līgumos un normatīvajos aktos nekonstatē apstākļus, kā rezultātā atbildētāji būtu atbrīvojami no līgumsaistību izpildes.

Saskaņā ar Civillikuma 1588.pantu *viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.*

No lietas materiāliem izriet, ka prasītāja uzņemtās saistības ir izpildījusi. Kredīts atbildētājai /pers. A/izsniegts saskaņā ar Kredīta līguma noteikumiem. Pretējus pierādījumus atbildētāji tiesā nav iesnieguši.

Ar lietā esošo Parāda aprēķinu (54. – 70.lietas lapa) pierādīts, ka atbildētāja /pers. A/ nepildīja ar kredīta līgumu uzņemtās saistības, t.i., neatmaksāja izsniegto aizdevumu, procentus par aizdevuma izmantošanu nolīgtajā kārtībā un termiņos, un līgumsodu par maksājumu termiņu kavējumu.

Civillikuma 1652.panta 3.punktā noteikts, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.*

Tāpat, tiesa uz atbildētājas iebildi par to, ka prasītājai jāpierāda izsniedzamo finanšu līdzekļu izcelsme, ir nepamatota, jo prasība celta par parāda piedziņu. Tādējādi, šajā tiesiskajā strīdā, tiesas kompetencē nav vērtējama prasītājas, kā kredītiestādes, saimnieciskā darbība.

Ņemot vērā minēto, apmierināms prasītājas lūgums par parāda *euro* 61 757,86 apmērā piedziņu no atbildētājas /pers. A/. Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, parādu *euro* 61 757,86 piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/ un /pers. D/.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (..) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.* Savukārt Civillikuma 1756.pants nosaka, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Saskaņā ar kredīta līguma 13.1.punktu *par Aizdevuma lietošanu Aizņēmējam ir jāmaksā Aizdevuma*

procenti, kas tiek aprēķināti no faktiski izsniegtā un neatmaksātā Aizdevuma, piemērojot Līguma 3.1.punktā norādīto Procentu likumi. Atbilstoši šā līguma noteikumiem, atbildētāja /pers. A/ apņēmās maksāt procentus, kas sastāv no bāzes likmes 36 mēnešu EUR SEB bankas resursu cena un pievienotās likmes 2,81% gadā.

Lietas materiāli apliecina (54. – 70.lietas lapa), ka atbildētāja /pers. A/ nepildīja ar kredīta līgumu uzņemtās saistības, t.i., neatmaksāja izsniegto aizdevumu un procentus par aizdevuma izmantošanu nolīgtajā kārtībā un termiņos.

Atbildētāji ilgstošā laikā periodā nav apstrīdējuši ne procentu aprēķināšanas kārtību, ne arī to apmērus. Tiesa atzīst par pierādītu apstākli, ka atbildētāja /pers. A/ nav pienācīgi veikusi kredīta atmaksu saskaņā ar maksājumu grafiku, kā arī to, ka puses pielīgušas procentu apmēru, tādējādi no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami aizdevumi procenti par laika periodu no 2011.gada 27.oktobra līdz 2013.gada 7.maijam *euro* 5 260,05 apmērā. Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, parādu *euro* 5 260,05 piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/ un /pers. D/.

Bez tā, prasītāja lūdz piedzīt no līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 27.novembra līdz 2013.gada 7.maijam *euro* 3 281,55 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.* Šā likuma 1717.pantā noteikts, ka *Līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas*

Civillikuma 1720.pantā noteikts, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.*

Lietas izskatīšanas gaitā konstatēts, ka Kredīta līguma 16.1.punktā puses pielīgušas atbildētājai /pers. A/ pienākumu *par nolīgtajos termiņos nenomaksātu Aizdevumu, nesamaksātiem Aizdevuma procentiem un Komisijas maksām Aizņēmējs maksā SEB bankai līgumsodu (..)., pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. (..)* Savukārt, 6.1.punkā noteikts, ka līgumsods par maksājumu termiņu kavējumu ir 36% gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu. Atbildētāji ilgstošā laika periodā nav apstrīdējuši ne līgumsoda aprēķināšanas kārtību, ne līgumsoda apmēru. Lietā nav konstatēts neviens no Civillikuma 1656. vai 1657.pantā norādītajiem gadījumiem, kad tiesa var atsvabināt parādnieku no neizdevīgām nokavējuma sekām.

Tiesa atzīst, ka līgumsods ir saistību pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi atbildētājas saistību neizpildes gadījumā. Līgumsoda apmēru noteikuši līdzēji, tādējādi tiesa atzīst par pamatotu piedzīt no atbildētājas /pers. A/ līgumsodu prasītājas noteiktajā apmērā. Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/ līgumsodu piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/ un /pers. D/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājiem jāpierāda savu iebildumu pamatotība.* Šā likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Tādējādi, tiesa pati pierādījumus nevāc, bet pamato savu spriedumu uz lietas dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem. Citiem vārdiem, tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro lietas apstākļi, kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā - prasības pamata fakti un atbildētāju iebildumu pamata fakti.

Civillikuma 1765.panta otrā daļa nosaka, ka *(..) likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi (..), bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs, - seši procenti no simta gadā.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru (..).*

Līdz ar to, tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu, atzīt pēdējai tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no piedzenamā pamatparāda - *euro* 61 757,86 ikmēnesi līdz sprieduma izpildes dienai.

Civillikuma 1278.pants nosaka, ka *ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841. p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu.* Šā likuma 1319.pantā noteikts, ka *ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.*

Tiesiskajās attiecībās ar atbildētājiem prasītāja, kas ir ķīlas ņēmējs, kura tiesīga celt tiesā prasību pret ķīlas devēju par ķīlas tiesības realizēšanu. Prasītājas prasība pret atbildētājiem par ķīlas tiesības realizāciju ir pielīdzināma atzīšanas jeb prejudiciālajām prasībām, un nav atzīstama par piespriešanas prasību, jo prasība ir vērsta uz ķīlas devēja tiesību realizāciju, kas noteiktas likumā. Tā kā saistība, kuras nodrošinājumam kalpo hipotēka, nav izpildīta, atbildētājs /pers. B/, kā ķīlas devējs, nav apstrīdējis Ķīlas līgumu, prasītājas prasība par ķīlas tiesību realizāciju ir pamierināma. Ķīlas tiesības jēga ir piešķirt kreditoram tiesības pārdot ieķīlāto lietu tajos gadījumos, kad parādnieks nepilda savas saistības. Tā kā, izskatāmajā lietā tiek nodibināts, ka atbildētāji nepilda uzņemtās saistības, tad prasītājai, kā kreditoram, ir tiesības vērsties pret ķīlu un pieprasīt tās pārdošanu.

Atbildētājs/pers. D/ nav izmantojs likumā paredzētās tiesības un nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu līgumsaistību izpildi, nav ieradies uz tiesas sēdi, no kā secināms, ka pēdējam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. (..)*

Ņemot vērā minēto no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi - samaksātā valsts nodeva *euro* 1 903,25 (4.lietas lapa) ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi *euro* 10,96 (5.lietas lapa) un ar lietas vešanu saistītie izdevumi *euro* 17,36 (156. – 157.lietas lapa).

No Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi *euro* 28,29 (2.lietas lapa) apmērā. Prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu samaksāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *euro* 10,96 apmērā, tādējādi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu neapmaksātā daļa sastāda *euro* 17,33, kas no atbildētājas /pers. A/ piedzenami par labu valstij. Piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/ ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi piedzenami solidāri no atbildētājiem /pers. B/ un /pers. D/.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1]panta pirmās daļas noteikumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums atbildētājiem, labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-195.pantu un 204.[1]pantu, tiesa

Nosprieda

AS „SEB banka" prasību apmierināt.

Piedzīt /pers. A/ personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/, personas kods /pers. kods/, un /pers. D/, personas kods /pers. kods/, par labu AS „SEB banka", reģ.Nr.40003151743, parādu *euro* 61 757,86, procentus *euro* 5 260,05, līgumsodu *euro* 3 281,55, valsts nodevu *euro* 1 903,25, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *euro* 10,96 un ar lietas vešanu saistītos izdevumus *euro* 17,36, kopā *euro 72 231,03 (septiņdesmit divi tūkstoši divi simti trīsdesmit viens euro un 03 euro centi).*

Noteikt AS „SEB banka", reģ.Nr.40003151743, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/, personas kods /pers. kods/, un /pers. D/, personas kods 210380 – 12713, likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas *euro* 61 757,86 līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz pamatparāda summu.

Samaksa veicama uz AS „SEB banka" bankas norēķinu kontu LV31 UNLA 0091 0009 0420 0, AS „SEB banka".

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. B/, personas kods /pers. kods/, un /pers. D/, personas kods /pers. kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *euro 17,33 (septiņpadsmit euro un 33 euro centi)*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija

Reģ.Nr.90001672316

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods TRELLV22

Konta Nr. LV51 TREL 2190 4580 1900 0.

Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un atsauce uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2014.gada 27.augusta spriedumu lietā Nr.C31465213 (C-0823-14/7). Lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde, tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Atļaut AS „SEB banka" realizēt ķīlas tiesību uz /pers. B/, personas kods /pers. kods/, piederošo nekustamo īpašumu - /adrese/, kadastra Nr.8096 004 0517.

/pers. A/, /pers. B/ un /pers. D/ tiesīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgi samaksāt AS „SEB banka" - *euro 72 231,03*un par labu valstij - *euro 17,33*.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jūrmalas pilsētas tiesā. Pārsūdzības termiņš skaitāms no pilna tiesas sprieduma sastādīšanas dienas, t.i., no 2014.gada 29.augusta.

Tiesnese B.Horuna